

kultur & fritid

Tidsskriftet Folkeoplysning udgives af Fritid & Samfund

3
2017

I fokus

Sammen om det – ung som voksen

Indhold i nr. 3/december 2017

Nedlagt fabrik bliver byens nerve	6
<i>Af Annette Wogensen Frederiksen, Kommunikationsafdelingen, Faaborg-Midtfyn Kommune</i>	
Erfaringer med opgaveudvalg i arbejdet med at skabe en ny idræts- og bevægelsespolitik	12
<i>Af Stig Eiberg, fritidschef, Gentofte Kommune</i>	
Frivillighed på nye veje	16
<i>Af Anne Cathrine Nellemann, projektmedarbejder, KFUM's Sociale Arbejde</i>	
SYMB! – et sted, hvor vi skaber sammen	20
<i>Af Louise Kolbjørn, sekretariatsleder, SYMB!</i>	
Rampens unge sidder for bordenden	26
<i>Af Thomas Stenumgaard Lind, projektleder, Syddjurs Ungdomsskole</i>	
Når unge selv sætter gang i kulturen	35
<i>Af Monica Sommerlund, kommunikationskonsulent, Slagelse Kommune</i>	
Fritid & Samfunds kursussæson 2018	40

SYMB! – et sted, hvor vi skaber sammen

AF LOUISE KOLBJØRN, stifter af [SYMB!](#), specialkonsulent i Center for Ledelse og Oplevelsesdesign på Professionshøjskolen Absalon og sekretariatsleder i SYMB!

Når jeg kigger rundt i mit lokalsamfund, i min vennekreds, blandt mine kollegaer, og når jeg tænker tilbage på min egen livsbane, så ser jeg et mønster, der peger i retning af, at vi mennesker holder os til vores egen slags. Vi kommer i cirkler med folk, der har samme uddannelse som os selv, de samme fritidsinteresser, børn på samme aldre osv.

FORDI FORSKELLIGHED SKABER DYNAMIK

Som social iværksætter drives jeg af en tro på, at det er sundt for os som individer og for vores fælles lokalsamfund, at vi møder hinanden noget mere – og med det, mener jeg, at vi møder flere, der ikke nødvendigvis ligner os selv. Der er så meget, der splitter mennesker i denne tid. Jeg er optaget af, at vi samler os om at udnytte de mange skjulte potentialer og muligheder, der findes i vores lokalsamfund. For hvad nu, hvis vi kan bringe mennesker sammen på nye måder og skabe endnu mere liv og aktivitet, styrke vores lokale identitet og stolthed og skabe et stærkt og robust lokalsamfund, som er attraktivt for udefrakommende, og hvor færre falder udenfor? Fra mit professionelle virke inden for psykosocial rehabilitering ved jeg, hvor afgørende det er at være en del af et fællesskab. Samtidig var jeg som tilflytter fra storbyen opsat på at gøre noget ved de klassiske fordomme om at bo på landet. Sådan opstod idéen om en stærk fælles borgerplatform og et „fællesskabets sted“ i Kalundborg. Et sted, hvor vi skaber sammen.

Præcis på den dag i 2015, hvor statsministeren proklamerede udflytning af godt 4000 arbejdspladser, blev min ild for alvor tændt. De sociale medier brændte af harme og undren over udflytningen: „Hvordan skal det dog gå med statslige arbejdspladser i provinsen?“ og „Sig mig, skal hele Danmark nu være et stort provinshul?“. Jeg blev så gal over de mange kommentarer. Jeg ville ikke finde mig i et billede af, at vi ikke kan noget i provinsen – for det kan vi! Så gik jeg i gang.

HVAD ER SYMB!?

Visionen for SYMB! er at være et alment fællesskab, der samler, forbinder og engagerer mennesker bredt i vores lokalsamfund. Mennesker i SYMB! opbygger relationer og netværk og udvikler en social deltagelse, som gør lokalsamfundet robust. Inden for rammen af en socialøkonomisk virksomhed skaber SYMB! en fællesskabsplatform, hvor borgere mødes på tværs af de grupperinger, vi så ofte inddeler os i. Det skaber en dynamik, hvor vi i fællesskab skaber nye muligheder sammen med hinanden.

SYMB! er ikke kun for de unge eller for de ældre, for tilflytterne eller for dem, der arbejder på byens store virksomheder. Ej heller kun for dem, der vil spille badminton eller dyrke amatørteater. SYMB! er heller ikke kun for mennesker med psykisk sårbarhed eller mennesker med eller uden et lønarbejde, og ikke kun for børnefamilierne eller de særligt entreprenante eller holdningsmarkante. SYMB! er for alle.

I SYMB! kan du tage teten, organisere og planlægge lige, hvad du brænder for. Du kan dele dine idéer. Du kan lytte eller sidde og glo. Du kan hjælpe med at snitte salat eller være den, der bare spiser med, når der er folkekøkken. Det helt centrale greb i SYMB! er, at du kan deltage på mange måder afhængig af ressourcer, lyst eller interesser. Det er et træk, der gør SYMB! særligt inkluderende, og som skaber en social infrastruktur, hvor borgere kan mødes på tværs og inspireres og lære af hinanden.

HVOR ER SYMB! LIGE NU?

SYMB! har eksisteret i ca. 1½ år, og allerede nu er vi lykkedes med at igangsætte aktiviteter, som viser, hvordan SYMB! forbinder på tværs og skaber værdi:

- I **Krea-gruppen** mødes mennesker, der syr, strikker, maler sten, klipper papir og sysler med andre kreative projekter. Gruppen er grobund for samvær, snak, nye relationer, venskaber og selvfølgelig en masse kreative projekter. Dem, der er med, kommer fra alle mulige kinkelkroge af vores lokalsamfund, og der skabes relationer på tværs.

- Det samme sker i SYMB!'s **Event-gruppe**, hvor en større gruppe ret forskelligeartede borgere finder på, udvikler idéer og planlægger aktiviteter i det omfang, de magter det ved siden af deres professionelle virke. Her udspringer en række af de events, som SYMB! har inviteret til i sin levetid.

HVORFOR HEDDER DET SYMB!?

Kalundborg er hjemsted for en berømt industriel symbiose, hvor den ene virksomheds rest er den anden virksomheds ressource. En cirkulær model, hvor ressourcerne udnyttes optimalt. SYMB! er kort for symbiose og er tænkt som en social og relationel pendant til den industrielle symbiose. Ligesom lokale ressourcer udnyttes industrielt, ønsker vi at realisere flere menneskelige ressourcer socialt og relationelt.

lk

- I SYMB!s månedlige **Folkekøkken** kommer omkring 60 forskellige mennesker til fællesspisning. Folk sætter sig sammen på kryds og tværs og lærer hinanden at kende over maden. Ligesom de voksne mikser sig, finder børnene sammen, leger og får nye venner.

- **Kend Vores Egn** er det nyeste skud på stammen. Her mødes en gruppe lokalentusiaster og udvikler udflugter og events om lokalområdet, som alle og enhver kan deltage i.

HVORDAN KOMMER MAN FRA IDÉ TIL PRAKSIS?

Jeg bliver tit spurgt om, hvordan man gør det, hvordan man mobiliserer borgere og skaber en sådan bevægelse? Jeg vil som iværksætter sige, at det er afgørende at være drevet af at ville forandring og skubbe på en ny retning, at være nysgerrig på andre mennesker og lytte til dem. Og være indstillet på ind imellem at være en, der forstyrrer.

I den indledende fase talte jeg meget i telefon og drak mængder af kaffe med mange forskellige mennesker fra lokalsamfundet, fra kommunen, fra det lokale erhvervsliv og fra de lokale uddannelsesinstitutioner. Efter ret mange møder og dialoger

på tværs af sektorer samlede jeg en bestyrelse med lokale folk fra forskellige sektorer. Sammen stiftede vi foreningen SYMB!

I SYMB!s opstartsfasen var det vigtigt for os at **tænke stort og gå i gang nu!** Det gjorde vi ved at skabe opmærksomhed, selv om der hverken var økonomi, et sted at være eller en organisering på plads. Vi har holdt borgermøder og skabt kontakt til virkelystne

Foto: SYMB!

nysgerrige borgere. Mange af dem er nu i gang i forskellige arbejdsgrupper. Det er disse borgere, der har udviklet og sat gang i alle de ovennævnte aktiviteter. Vi etablerede hurtigt en kommunikationsgruppe, der samarbejder tæt med de lokale medier, og al ekstern kommunikation blev bundet sammen på en [Facebook-side](#) og [hjemmeside](#). Løbende er bestyrelsen i dialog med potentielle samarbejdspartnere, særligt Kalundborg Kommune. Alle opgaver er i opstartsfasen løst på ulønnet basis af borgere, der blev tændt af idéen fra starten eller har koblet sig på senere.

Foto: SYMB!

Lokaler sikrer vi igennem samarbejdsaftaler. Nogle for en enkelt gang, andre har mere kontinuerlig karakter. F.eks. afholder vi det månedlige Folkekøkken i et kommunalt værested for udviklingshæmmede, og Krea-gruppen har til huse i det lokale aktivitetscenter for ældre. Det kan også være mere ad hoc, f.eks. har vi lånt en bar på et tidspunkt, og en anden gang brugte vi golfklubbens lokaler.

Næste skridt i udviklingen af SYMB! er en professionalisering af organisationen. Dette arbejde er allerede begyndt i en organisationsgruppe, som på baggrund af opsamlede erfaringer fra aktiviteter og dialog med Kalundborg Kommune og andre potentielle partnere nu konkretiserer SYMB!'s formål og strategi og løbende tilrettelægger de organisatoriske processer.

HVAD HAR VI I SYMB! LÆRT OM AT BYGGE FÆLLESSKABER?

Det rigtige for SYMB! var **at gå i gang nu!** Vi skulle hurtigst muligt ud over rampen med idéen, samle gode folk og prøve forskelligt af. På den måde høster vi øjeblikkeligt erfaringer og læring, vi kan bruge til den videre udvikling og opskalering.

Det var også afgørende med kompetencer og evner til at skabe netværk, opmærksomhed og til at forbinde mange forskellige aktører om visionen. Ellers kunne vi ikke mobilisere og motivere borgere og andre aktører så hurtigt, som vi gjorde. Dermed skabte vi grobund for, at borgere satte over-skuelige aktiviteter i gang. Det beviste, at mulighederne er der, og borgere bakker op med idéer, virkelyst og konkrete arbejds kræfter. Aktiviteterne viser,

at visionen kan omsættes i virkeligheden. Det har i opstartsfasen været rigtig vigtigt at samarbejde med lokale medier, hvor vi løbende fortæller om SYMB! Det sikrer, at „sneglen ruller“ og giver endnu større opmærksomhed og kendskab.

Vi har også lært, at når vi „bare går i gang“, er det afgørende at stoppe op og korrigere for at komme videre – vi har lært en masse af de første fire aktiviteter. Men der er mange opgaver foran os.

KAN VI BEVÆGE FOKUS FRA ÉN MÅLGRUPPE TIL AT SKABE MULIGHEDER FOR FLERE?

I SYMB! vil vi gerne skubbe på en forandring, der gør, at vi bevæger os fra at have fokus på enkelte målgrupper og/eller fagområder til at være mere optagede af at skabe muligheder for flere. Vi oplever, at der findes mange offentlige muligheder for tilskud til nye initiativer, men ofte med tydeligt afgrænsede kriterier og målgrupper, som ikke passer på en tværgående borgerplatform som SYMB!, der netop ikke afgrænser sig til bestemte målgrupper eller interessefællesskaber. SYMB! har fra starten haft en konstruktiv dialog med vores kommune. Selvom kommunen ligesom SYMB! er optaget af et stærkt, levende og robust lokalsamfund med gode udviklende og inkluderende fællesskaber og netværk, så er den offentlige verden inddelt i siloer og styret af mål og budgetter. Det har vi selvfølgelig respekt for. Men grundlogikken i SYMB! er en anden, idet SYMB! er styret af en vision om at skabe noget nyt og være med til at udvikle nye løsninger og en social infrastruktur, der gør, at vi kan få flere med. Derfor vil det ikke være muligt at måle og dokumentere alt på forhånd. Selve grundidéen med at arbejde på tværs gør det også vanskeligt kun at arbejde for én bestemt målgruppe eller et bestemt fagområde, som offentlige enheder ofte lægger op til.

Når SYMB! arbejder for at styrke relationer og netværk mellem mennesker og bygge lokale fællesskaber, er det netop for at skabe et mere robust og inkluderende lokalsamfund. Et lokalsamfund, der er endnu bedre til at tiltrække dem, der endnu ikke er flyttet til, og få dem med, der allerede bor her. I det lys skaber SYMB! muligheder for flere, positiv branding og nye sociale løsninger. Vi lægger derfor mange kræfter i dialogen med offentlige instanser for at synliggøre, at når SYMB! styrker og frigiver lokalsamfundets ressourcer, kan det føre til offentlig budgetreduktion.

HVAD GØR VI NU? HVAD KAN SYMB! GØRE BEDRE?

Hvordan sikrer vi den fælles ledetråd, og at SYMB!'s overordnede mål er i fokus? Det står helt klart for ledelsen, at fundamentet for SYMB!'s udvikling skal styrkes, herunder en tydelig retning og sikring af økonomien. SYMB! har fået midler fra Socialstyrelsen for 2018, og vi ansætter derfor SYMB!'s første lønnede medarbejder i en mindre deltidsstilling i sekretariatet, hvor vi bl.a.

koordinerer arbejdet mellem SYMB!s grupper. Men den kommende opskalering af SYMB! kræver en bæredygtig økonomi.

Nu er fokus i SYMB! etablering af et robust organisatorisk fundament for opskalering af SYMB!. Det drejer sig bl.a. om at:

1. Sætte en skarp retning: Tydeliggøre og kommunikere SYMB!-missionen, som fastholder og udvikler det lokale engagement.
2. Tilvejebringe en bæredygtig økonomi: SYMB!s overlevelse og opskalering kræver en bæredygtig forretning. SYMB! skal kunne tiltrække professionelle medarbejdere, som kan udvikle og udbrede SYMB! SYMB! er en socialøkonomisk virksomhed, hvor eventuelle overskud skal gå til at skabe lokale fællesskaber og skabe nye sociale løsninger lokalt.
3. Etablere et „SYMB!-sted“, et slags Folkehus, som gør SYMB!-aktiviteterne mere synlige og tilgængelige i et levende miljø, hvor alle borgere og andre aktører kan deltage i meningsfulde fællesskaber, der forbinder det eksisterende på nye måder.
4. Skabe partnerskaber med lokale aktører fra egnens erhvervsliv, kommunen, lokale uddannelsesinstitutioner, andre civilsamfundsaktører m.fl. I fællesskab kan vi blive endnu klogere på, hvordan vi sammen løser de udfordringer, vi har i vores lokalsamfund. Sammen kan vi skabe nye løsninger.
5. Udvikle en stærkere forståelse af den tilgang, vi har i SYMB!. Nemlig arbejdet med udviklingen af en tværgående platform, hvor vi får flere med og **sammen** skaber stærke inkluderende fællesskaber, der styrker den fælles identitet og stolthed og samler vores lokalsamfund.

SYMB! er her for at skabe værdi for vores lokalsamfund. Derfor fortsætter vi dialogerne med lokale aktører, herunder Kalundborg Kommune om udvikling af nye sociale løsninger på de udfordringer, vi har lokalt. ■

SYMB! ØNSKER ET „FÆLLESSKABETS STED“

Når jeg tænker på SYMB! i fremtiden, ser jeg et dynamisk Folkehus, hvor vi har alle former for aktiviteter, events og liv. Jeg ser et sted, hvor vi opbygger et fælles ejerskab. Et sted, hvor idéer spirer, menneskers veje krydses og lokale fællesskaber opstår og udvikler sig på forskellige måder. Et sted, hvor gode idéer og virkelyst støttes, og hvor vi møder nye mennesker, opbygger tillid, positive relationer, lokalt engagement og stolthed. Det skal være et sted, der understøtter et stærkt sammenhængende lokalsamfund, som er attraktivt for dem, der ikke er flyttet hertil endnu, og som inkluderer dem, der allerede bor her.

Ik